

Конституційне звернення про
тлумачення норм Конституції України

Прошу дати офіційне тлумачення норми, яка міститься у другому реченні частині 3 статті 49 Конституції України, а саме:

"існуюча мережа таких закладів не може бути скорочена"

у контекстному зв'язку з усією нормою яка міститься у другому реченні частини 3 статті 49 Конституції України: "У державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно; існуюча мережа таких закладів не може бути скорочена."

а також у системному зв'язку з нормою, яка міститься у частині 2 статті 144 Конституції України – "Рішення органів місцевого самоврядування з мотивів їх невідповідності Конституції чи законам України зупиняються у встановленому законом порядку з одночасним зверненням до суду." з додатковим офіційним тлумаченням і даної норми.

З 14 серпня 2008 року, я працювала на посаді головної медичної сестри комунальної лікувально-профілактичної установи "дитяча лікарня", яка була розташована за адресою:

У 2011 році постало питання про реорганізацію шляхом приєднання до комунальної установи "районна лікарня" комунальної лікувально-профілактичної установи "дитяча лікарня" зі статусом відділення комунальної установи "районна лікарня".

Згідно з вимогами частини 3 статті 49 Конституції України (надрукована у Відомостях Верховної Ради України 1996, N30 від 23.07.96, ст. 141), мережа державних і комунальних закладів охорони здоров'я, у яких медична допомога надається безоплатно не може бути скорочена.

Таким чином, пряма конституційна заборона скорочення, на мій погляд, стосувалася і неприпустимості приєднання комунального закладу у якому я працювала до комунальної установи "районна лікарня"; тому що це призводило до скорочення чисельності юридичних осіб комунальної форми власності, які надають безоплатну медичну допомогу населенню, тобто до скорочення мережі цих закладів.

У результаті реорганізації, мене звільнили з займаної посади з 29.04.2011р. Таким чином, це призвело до порушення моїх інтересів, тому, що потягло за собою скорочення займаної мною посади головної медичної сестри комунальної лікувально-профілактичної установи "дитяча лікарня".

Намагаючись запобігти звільненню, я вимушена була звернутися з відповідною позовною заявою у порядку адміністративного судочинства до міськрайонного суду області з позовом про визнання незаконним та протиправним пункту 2 рішення міської ради області № від 27.01.2011 року «Про оптимізацію мережі лікувальних закладів», яким комунальна лікувально-профілактична установа «дитяча лікарня», підлягала реорганізації шляхом приєднання до комунальної установи «районна лікарня», стверджуючи, що п.2 спірного рішення є незаконним та протиправним, порушує вимоги ч.3 ст.49 Конституції України, щодо заборони скорочення мережі державних та комунальних лікувальних закладів охорони здоров'я, у яких медична допомога надається безоплатно, тому що призведе до скорочення чисельності юридичних осіб комунальної форми власності, тобто до скорочення мережі таких лікувальних закладів. Постановою міськрайонного суду області від 22 квітня 2011 року по справі № (адреса у Єдиному державному

реєстрі судових рішень: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/15077610>) порушення частини 3 статті 49 Конституції України не встановлено.

Ухвалою [ ] апеляційного адміністративного суду від 08.06.2011р. по справі № [ ] (адреса у Єдиному державному реєстрі судових рішень: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/16127569>) вказана постанова суду першої інстанції набула чинності та була підтримана ухвалою Вищого адміністративного суду України від 18.04.2013р. по справі № [ ] (адреса у Єдиному державному реєстрі судових рішень: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/31000845>), не допустивши відкритий розгляд справи про який я клопотала.

Проте, за аналогічною справою, Постановою [ ] міськрайонного суду області від 28.09.2012р. по справі № [ ] (адреса у Єдиному державному реєстрі судових рішень: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/27268913>), було прийняте протилежне рішення та визнані незаконними та протиправними пункти 1 і 5 рішення [ ] міської ради № 6/25-28 від 30.05.2012 року «Про реорганізацію деяких комунальних лікувально-профілактичних закладів та оптимізацію мережі закладів охорони здоров'я м. [ ]» з приводу порушення частини 3 статті 49 Конституції України.

(Пунктами 1 і 5 вказаного рішення Добропільської міської ради приписувалося:

п. 1 Провести реорганізацію комунальних лікувально-профілактичних закладів (далі КЛПЗ) охорони здоров'я шляхом приєднання юридичних осіб: КЛПЗ " [ ] міська лікарня" та КЛПЗ " [ ] міська лікарня" до КЛПЗ " [ ] центральна міська лікарня" з наступним припиненням цих юридичних осіб з 01.09.2012 р.;

п. 5 Головним лікарям КЛПЗ " [ ] центральна міська лікарня" та КЛПЗ " [ ] міська лікарня" КЛПЗ " [ ] міська лікарня" провести процедуру скорочення працівників відповідно до чинного законодавства, вчинити дії до можливого працевлаштування вивільнених працівників.)

Указана постанова суду першої інстанції набула чинності з ухвалою апеляційного адміністративного суду від 06 грудня 2012 року по справі № [ ] (адреса у Єдиному державному реєстрі судових рішень: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/28104529>). (За даними інформаційно-довідкової служби Вищого адміністративного суду України за телефоном 044 501 95 25 касаційної скарги на вказані рішення судів не надходило).

По кожній з вказаних справ, з поданням адміністративного позову, ставилося питання про застосування частини 2 статті 144 Конституції України, відповідно до якої "Рішення органів місцевого самоврядування з мотивів їх невідповідності Конституції чи законам України зупиняються у встановленому законом порядку з одночасним зверненням до суду." Проте суди також по різному застосували вказану норму Основного Закону.

У моєму випадку, суддя [ ] міськрайонного суду [ ] області ухвалою від 25.03.2011р. по справі № [ ] зідмовив у задоволенні клопотання про зупинення виконання оскарженого рішення органу місцевого самоврядування (адреса у Єдиному державному реєстрі судових рішень: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/14659950>), зазначивши, що:

«Відповідно до ч.3 ст. 117 Кодексу адміністративного судочинства України, подання адміністративного позову, а також відкриття провадження у справі не зупиняють дію оскаржуваного рішення суб'єкта владних повноважень.

Положення ч. 2 ст. 144 Конституції України означають те, що за Конституцією жоден орган, або посадова особа, окрім суду, не наділяються правом вирішувати остаточну долю актів органів місцевого самоврядування. При цьому слід виходити з презумпції законності рішень органів місцевого самоврядування.

Згідно ст. 159 КАС України, судові рішення повинно бути законним і обґрунтованим. Законним є рішення, ухвалене судом відповідно до норм матеріального права при дотриманні норм адміністративного процесуального права. Обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі повно і всебічно з'ясованих обставин в адміністративній справі, підтверджених тими доказами, які були досліджені у судовому засіданні.

Тобто, висновок про відповідність вимогам Конституції та законам України п. 2 рішення Костянтинівської міської ради № 6/4-86 від 27.01.2011 р. «Про оптимізацію мережі лікувальних закладів», що і є позовною вимогою позивачів, можливо зробити лише за результатами розгляду адміністративного позову по суті.»

Суддя _____ міськрайонного суду _____ області додатково вказав, що ця «Ухвала оскарженню в апеляційному порядку не підлягає.»

В іншому, аналогічному випадку, суддя _____ міськрайонного суду _____ області ухвалою від 20.08.2012р. по справі № _____ зупинила дію оскарженого рішення органу місцевого самоврядування (*копія додається*), зазначивши що норми Конституції України – є нормами прямої дії, то б то вони повинні бути застосовані і без видання ухвали, а оскільки оскаржене рішення органу місцевого самоврядування продовжувало виконуватися і позивачка повторно заявила клопотання про це – суд виніс відповідну ухвалу.

Наведені приклади неоднозначного застосування положень Конституції України судами вказують на те, що за юридично однакових обставин у справах однієї і тієї ж категорії, – положення Конституції України у загальній юридичній практиці застосовуються по-різному. Тому, предметом мого конституційного звернення є по-суті два питання:

1) що вважати під скороченням існуючої мережі державних та комунальних закладів охорони здоров'я, які надають безоплатну медичну допомогу населенню (друге речення частини 3 статті 49 Конституції України)?

2) чи передбачає частина 2 статті 144 Конституції України, що рішення органів місцевого самоврядування з мотивів їх невідповідності Конституції чи законам України зупиняються у встановленому законом порядку з одночасним зверненням до суду фізичної особи.

Відсутність офіційного тлумачення другого речення частини 3 статті 49 Конституції України у контекстному і системному зв'язках з вказаними нормами Основного Закону, а також відсутність безпосереднього офіційного тлумачення частини 2 статті 144 Конституції України, негативно вплинуло на мої права та інтереси, порушило моє конституційне право на працю.

Примітка. У правових позиціях Конституційного Суду України, зазначених у пункті 5 мотивувальної частини його рішення у справі за конституційним поданням Харківської міської ради щодо офіційного тлумачення положень частини другої статті 19, статті 144 Конституції України, статті 25, частини чотирнадцятої статті 46, частин першої, десятої статті 59 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (справа про скасування актів органів місцевого самоврядування) № 7-рп/2009 від 16.04.2009р., – достатньо детально викладені повноваження прокурора стосовно змісту частини другої статті 144 Конституції України про те, що рішення органів місцевого самоврядування з мотивів їх невідповідності Конституції чи законам України зупиняються прокурором у встановленому Законом України "Про прокуратуру" порядку з одночасним зверненням до суду.

При цьому, Конституційний Суд України також зазначив, що право прокурора оскаржувати до суду рішення органів місцевого самоврядування не є абсолютним, оскільки у Конституції України закріплено, що її норми є нормами прямої дії, а отже, звернення до суду для захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина, як і право на оскарження в суді рішень органів місцевого самоврядування гарантується безпосередньо на підставі Конституції України кожному (частина третя статті 8, частина друга статті 55). Однак, чи зупиняються рішення органів місцевого самоврядування за мотивів їх невідповідності Конституції чи законам України з одночасним зверненням громадянина до суду - офіційне тлумачення відсутнє.

Додатки:

Н.В.Новоселова

11.04.2014р.